

Jordbruksutskottets betänkande

1982/83:20

om miljökrav för kolintroduktion

I proposition 1982/83:50 om vissa ekonomisk-politiska åtgärder m. m. framlägger regeringen (industridepartementet) bl. a. riktlinjer för upphandling inom energiområdet för riksdagens godkännande. Detta avsnitt av propositionen bereds av näringsutskottet. Med anledning av propositionen har i två motioner framförts yrkanden som avser miljökraven för kolintroduktion. Motionerna har i berörda delar hänvisats till jordbruksutskottet för beredning.

Motionerna

I motion 1982/83:114 av Thorbjörn Fälldin m. fl. (c) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 10), att riksdagen hos regeringen begär förslag om skärpta miljökrav för eldning med kol.

I motion 1982/83:120 av Ola Ullsten m. fl. (fp) yrkas, såvitt nu är i fråga (del av yrkande 34), att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om miljökrav m. m.

Utskottet

Frågan om skärpta miljökrav i samband med den kolintroduktion som ingår i oljeersättningsprogrammet har vid olika tillfällen behandlats av riksdagen. Senast skedde detta i samband med behandlingen våren 1982 av regeringens förslag till åtgärder mot försurningen (*prop. 1981/82:151, JoU 1981/82:35, rskr 321*).

Riksdagen uttalade därvid att den skärpta praxis som tillämpats av koncessionsnämnden för miljöskydd vid fastställande av svavelreningskrav bör följas även fortsättningsvis fram till dess pågående utredningsarbete redovisats och remissbehandlats. I proposition 1982/83:50 bilaga 6 erinrar energiministern, efter samråd med jordbruksministern, om att koncessionsnämnden för miljöskydd i de ärenden om sådana anläggningar som hittills behandlats har ställt långtgående krav på miljöskyddsåtgärder vid nya anläggningar. Det är enligt föredraganden naturligt att riksdagens uttalande ligger till grund för regeringens agerande i dessa frågor. För att de hårda miljökraven inte skall leda till att fjärrvärmeproducenter av ekonomiska skäl avstår från att föra fram till prövning förslag om sådana koleldade förbränningsanläggningar som är önskvärda mot bakgrund av oljeersättningsprogrammet aviseras vissa åtgärder i propositionen. Bl. a. avser energiministern förorda att regeringen i budgetpropositionen föreslår inrättandet av den fond för stöd till anordningar för att minska svavelutsläp-

pen som riksdagen fattat principbeslut om vid behandlingen av propositionen om åtgärder mot försurningen.

Enligt motion 1982/83:112 vari yrkandena i motion 114 motiveras, innebär ett forcerat kolprogram stora risker för felinvesteringar. Motionärerna begär ett förslag där såväl stödformer som skärpta miljökrav för kolintroduktionen samtidigt presenteras. I motion 120 framhålls att de skärpta miljökrav för koleldning som mittenregeringen föreslog riksdagen på nytt bör tas upp till prövning. Regeringen bör i detta avseende återkomma med förslag till riksdagen.

Utskottet får erinra om att de miljökrav som enligt propositionen bör ställas på större koleldade anläggningar innebär att koncessionsnämnden för miljöskydd liksom hittills även fortsättningsvis skall ställa långtgående krav på miljöskyddsåtgärder vid nya anläggningar. Detta överensstämmer också med riksdagens uttalande våren 1982, att koncessionsnämndens skärpta praxis bör gälla för de anläggningar som nu kan bli aktuella. Utskottet delar energiministerns uppfattning att det finns anledning att återkomma till kolets miljöaspekter i ett senare skede, när erfarenheter har vunnits, nya forskningsrön har vidgat kunskapsramarna och pågående utredningar har avslutats och remissbehandlats. Som framgår av propositionen avser regeringen att genom fortsatta insatser på det internationella planet, bilateralt och inom ramen för konventionen om begränsning av långväga gränsoverskridande luftföroreningar, intensifiera arbetet för att nå en allmän minskning av svavelsläppen i Europa. Mot denna bakgrund finner utskottet icke anledning för riksdagen att, som motionärerna föreslår, på nuvarande stadium begära nya förslag om miljökraven för eldningsanläggningar.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motion 1982/83:114 yrkande 10 och motion 1982/83:120 yrkande 34 såvitt nu är i fråga.

Stockholm den 7 december 1982

På jordbruksutskottets vägnar
EINAR LARSSON

Närvarande: Einar Larsson (c), Åke Wictorsson (s), Arne Andersson i Ljung (m), Grethe Lundblad (s), Hans Wachtmeister (m), Gunnar Olsson (s), Håkan Strömberg (s), Martin Segerstedt (s), Jan Fransson (s), Jens Eriksson (m), Börje Stensson (fp), John Andersson (vpk), Jan-Eric Virgin (m), Lennart Brunander (c) och Ulf Lönnqvist (s).

Reservation

Einar Larsson (c), Börje StenSSon (fp) och Lennart Brunander (c) anser att utskottets yttrande från och med det stycke som på s. 2 börjar med "Utskottet får" samt utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

Enligt utskottets uppfattning var de riktlinjer om skärpta miljökrav för koleldning som mittenregeringen lade fram för riksdagen i den ovan citerade propositionen om åtgärder mot försurningen väl avvägda. De bör därför på nytt tas upp till prövning. Utskottet kan icke acceptera den socialdemokratiska regeringens förslag att utan närmare precisering av miljökraven planera för omfattande investeringar i kolanläggningar. Förslaget vittnar om ett bristande intresse för miljön. Som framhålls i motion 112 innebär ett forcerat kolprogram även stora risker för felinvesteringar. På längre sikt är det enligt utskottets uppfattning sannolikt att kol till övervägande delen inte kommer att utnyttjas i fast form, utan i flytande, där reningsprocessen ägt rum innan kolet förbränns. Vi bör därför nu satsa på användning av inhemska bränslen, där användningen innebär mindre föroreningar av bl. a. svavel. En mer intensiv satsning på kolanvändning bör således anstå. Utskottets ställningstagande innebär att riksdagen bör begära att regeringen återkommer med förslag till riksdagen beträffande kolintroduktion. Den bör därvid samtidigt presentera såväl riktlinjer för miljökraven som former för stöd åt utveckling av reningsteknik och byggande av reningsanläggningar. Detta stöd bör enligt utskottets mening ges av oljeersättningsdelegationen.

Utskottet hemställer

att riksdagen ger regeringen till känna vad utskottet anfört med anledning av motion 1982/83:114 yrkande 10 och motion 1982/83:120 yrkande 34 såvitt nu är i fråga.

